

Iin kunnanhallituksen lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Asia: Lausuntopyyntö dnro 1701/03.04.04.04.16/2022

Lausunto Iin Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöstä koskevaan Kiinteistö Oy Akolan Kartanon valitukseen

Valituksenalainen päätös:

Iin kunnanvaltuuston päätös 31.10.2022 § 94

Iin kunnanhallituksen lausunto 30.11.2022 päivätyssä valituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja perusteluihin

Valituksessa vaaditaan tuulivoimaosayleiskaavan hylkäämistä valittajan alla esitettyjen perustelujen perusteella.

Valittajan valitus:

1. Yleistä

Valitus koskee Iin kunnanvaltuuston päätöstä 31.10.2022 § 94 ”Tuulivoimayleiskaavan laatiminen Ollinkorven alueelle / hyväksyminen” (**Liite 1**), jolla kunnanvaltuusto on kumonnut menettelyvirheen johdosta asiassa aiemmin tekemänsä päätöksen 26.09.2022 § 82 ja hyväksynyt maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaavan (jäljempänä ”Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava” tai ”Kaava”). Valituksenalaisen päätöksen nojalla Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan osoittamalle alueelle olisi mahdollista rakentaa 10 tuulivoimalaa, joista lähimmän etäisyys KOY Akolan Kartanon osaksi hallinnoimasta Akolan tilasta₁ olisi noin 3,7 kilometriä. Tuulivoimaloiden korkeus olisi Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan mukaan jopa 300 metriä merenpinnasta mitattuna.

KOY Akolan Kartanon päärakennuksen lähialueineen omistaa Teemu Kurkela ja TKARK Oy. TKARK Oy:n omistaa Teemu Kurkela. TKARK Oy harjoittaa matkailuelinkeinotoimintaa Akolan kartanossa.

Teemu Kurkela on tehnyt MRL 35 §:n mukaisen muistutuksen (**Liite 2**) valituksenalaisen päätöksen valmistelussa esillä olleesta Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksesta 12.11.2021. Muistutus on kirjattu Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheen vastineraporttiin (**Liite 3**).

Valittaja suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti tuulivoimaan, eikä tämän valituksen taustalla ole pyrkimys jarruttaa sinänsä kannatettavaa kehitystä kohti uusiutuvaa energiaa, ja epäilemättä Iin kunta voi hyvinkin olla tarkoituksenmukainen sijoituspaikka tämän tyyppisille voimaloille. Kaavoitus- ja maankäyttölainsäädäntö lähtee kuitenkin tiettyjen yhteiskunnallisten intressien huomioon ottamisesta ja yhteensovittamisesta erityisesti, kun kaavoituksella luodaan edellytyksiä niinkin vaikutuksiltaan suurille laitoksille kuin tuulivoimaloille.

Akolan tila on valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskevassa inventoinnissa (RKY 2009) tunnustettu yhdeksi valtakunnallisesti erittäin merkittäväksi kohteeksi runsaan 1400 muun kohteen ohella. Museoviraston luonnehdinnan mukaan Akolan tila kuuluu Pohjois-Pohjanmaan merkittävimpiin myöhäiskustavilaisen ajan rakennuksiin. Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristön kohteiden kokonaismäärä on loppujen lopuksi hyvin pieni, ja kohteiden suojelulle on siksi annettu myös lainsäädännössä suuri painoarvo.

Vaatus

KOY Akolan Kartano katsoo valituksessa esitettävien perusteiden, että lin kunnanvaltuuston tuulivoimarakentamista koskevan osayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös 31.10.2022 § 94 on lainvastainen. Päätös tulee lainvastaisena kumota.

Valittajan vaatimuksen perustelut:

1. Akolan tila: valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009)

Akolan tila sisältyy Museoviraston valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskevaan RKY 2009 -inventointiin (**Liite 4**). lin keskustaajaman osayleiskaavassa (**Liite 5**) Akolan tila on RKY 2009 -inventoinnin mukaisesti merkitty valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Museoviraston laatima RKY 2009 on inventointi valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 RKY 2009 on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) tarkoittama inventointi rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Valtioneuvoston 14.12.2017 tekemällä ja 1.4.2018 voimaan tulleella päätöksellä (**Liite 6**) kulttuuriympäristön osalta valtakunnallisena alueidenkäyttötavoitteena on: *”Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.”*

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (MRL 24.2 §).

2. Maakunnallisesti arvokas lijoen suun kulttuurimaisema

Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Pohjois-Pohjanmaan maisematoimikunnan laatimassa inventoinnissa *”Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla – Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2013–2015”*(*”Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla -selvitys”*) (**Liite 7**) lijoen suun kulttuurimaisema on tunnustettu maakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena. Kyseinen inventointi on Pohjois-Pohjanmaan 2.maakuntakaavassa (**Liite 8**) sekä lin keskustaajaman osayleiskaavassa merkitty osaksi lijoen suun maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisema-alueita. Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla -selvityksessä on lijoen suun kulttuurimaisemasta tunnistettu erityisesti seuraavia maakunnallisesti arvokkaita piirteitä:

-”Maisema-alueen runkona on Pohjanlahteen laskeva Iijoki. Joki on sekä kulttuurihistoriallisesti että maisemallisesti erittäin merkittävä. Iijolle avautuvat näkymät ovat olennainen osa maisemakuvaa.”

-”Maisema-alueella on paljon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiksi määriteltyjä aluekohteita ja rakennuksia. Akolan tila on määritelty valtakunnallisesti merkittäviksi rakennetuiksi kulttuuriympäristöiksi (RKY2009).”

-”Iijokisuisto on sekä kulttuurihistoriallisesti että maisemallisesti erittäin arvokas maisemakokonaisuus.”

-”Kokonaisuutena maisema-alue on maakunnallisestimerkittävä.”

3. Yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §)

a) Sisältövaatimusten oikeudellinen sitovuus

Maankäyttö- ja rakennuslain 39§:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista. Yleiskaavatulee hallituksen esityksen (**Liite9**) mukaan laatia siten, että MRL39 §:ssä säädetyt yleiskaavansisältövaatimukset täyttyvät.

b) Maakuntakaavan huomioon ottaminen (MRL 32 § ja 39.1 §)

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään (MRL 39.1 §). Hallituksen esityksessä todetaan sanotun sisältövaatimuksen viittaavan MRL 32.1§:ään, jonka nojalla maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisäksi hallituksen esityksessä todetaan, että maakuntakaavan kautta yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on hallituksen esityksen mukaan otettava yleiskaavaa laadittaessa huomioon myös MRL24§:n nojalla ja yleiskaavaa laadittaessakin tulee edistää niiden toteuttamista.

Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava-alueella ei ole voimassa maakuntakaavaa syrjäyttävää oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten suunnittelua ohjaavat voimassa olevat Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat (MRL32.3§). Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat on tullut MRL24 §:n ja 28 §:n nojalla laatia siten, että on edistetty edellä kuvattua valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta RKY 2009 alueiden, ml. Akolan tila, arvojen turvaamisesta.

Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Akolan tila on merkitty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Kyseistä maakuntakaavamerkintää koskien maakuntakaavassa on annettu seuraava suunnittelumääräys:

- ”Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet ja ominaispiirteet. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota RKY 2009 -inventoinnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015-selvityksessä kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.”

Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa (**Liite 11**) puolestaan on annettu seuraava tuulivoimaloiden alueita koskeva suunnittelumääräys:

- ”Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.”

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa on maakunnallisesti arvokasta lijoen suun kulttuurimaisemaa, johon myös Akolan tila lukeutuu, koskien annettu seuraavat suunnittelumääräykset:

- ”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot.

- Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

- Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.

- Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

- Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota selvityksessä ”Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi” (Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015) [Liite 7] esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.”

c) Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset (MRL 39.2,6 §)

Yleiskaavaa laadittaessa on MRL 39 §:n 2 momentin 6 kohdan nojalla otettava muun ohella huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset.

d) Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen (MRL 39.2,8 §)

Yleiskaavaa laadittaessa on MRL 39 §:n 2 momentin 8 kohdan nojalla otettava muun ohella huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen.

4. Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §:n 2 kohta)

Maankäyttö- ja rakennuslain 77 b §:n (134/2011) nojalla laadittaessa MRL 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön. Olinkorven tuulivoimaosayleiskaavan ollessa MRL 77 a §:ssä tarkoitettu kaava, tulee sen MRL 39 §:ssä säädettyjen yleiskaavan sisältövaatimusten lisäksi täyttää myös MRL 77 b §:ssä säädetty sisältövaatimukset. Tuulivoimarakentamisen sopeutumista ympäristöönsä tulisi hallituksen esityksen (**Liite**

12) mukaan tulkita kunkin rakentamishankkeen tapauskohtaisista olosuhteista lähtien, mikä tarkoittaa esimerkiksi kulttuuriympäristön arvojen säilyttämisen huomioon ottamista.

5. Vaikutukset: Tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset Akolan tilaan ja Iijoen suun kulttuurimaisemaan sekä alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Lähimmät Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavassa sijoitetuista tuulivoimaloista sijoittuisivat Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan kaavaselostuksen (**Liite 13**) mukaan noin 3,7 kilometrin päähän Akolan tilasta (RKY 2009). Etäisyys tuntuu merkittävältä, mutta todellisuudessa – ottaen huomioon kaavailtujen tuulimyllyjen jättämäinen koko – kyse on erittäin lyhyestä etäisyydestä, ja tuulivoimaloiden vaikutus on kirjaimellisesti erittäin näkyvä.

Kuten valituksenalaisen päätöksen liitteenä olevasta Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan näkyvyysanalyysistä (**Liite 14**) ilmenee, lähes kaikki Kaavan mukaiset tuulivoimalat näkyvät Akolan tilalta, jonka sijainti on ympäröity kuvassa sinisellä.

KOY Akolan Kartano on pyytänyt Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:ltä asiantuntijalausunnon Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan toteuttamisen maisemavaikutuksista Akolan tilan ja Iijoen suun kulttuurimaiseman arvoihin (**Liite 15**). Liitteenä olevassa asiantuntijalausunnossa todetaan Kaavan maisemavaikutuksista seuraavaa:

- *”Akolan tila on näkyvässä roolissa Iijoen kulttuurimaisemassa ja toimii myös säilyneenä maamerkinä kulttuuriympäristön varhaisemmista vaiheista.”*
- *”Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa on esitetty Iijoen maisema-alueelle ja RKY-kohteille tuulivoiman puskurialueet, jotka ovat 1000 m ja 2000 m. Maisemavaikutusten kannalta näin lyhyet etäisyydet ovat kuitenkin lähes merkityksettömiä.”*
- *”Kulttuurimaiseman kannalta voimalat ovat erittäin näkyvä elementti ja korkeat voimalat hallitsevat maisemaa ja muuttavat sen luonnetta voimakkaasti. Arviomme mukaan vaikutukset ovat keskisuurten sijaan erittäin merkittäviä ja luonteeltaan kielteisiä.”*
- *”Kaiken kaikkiaan tärkeissä jokinäkymissä korostuvat voimalat heikentävät kulttuurimaiseman arvoa. Akolan tilan ja Iijoen suun kulttuuriympäristö on herkkä muutoksille, jotka vaikuttavat maiseman ominaispiirteisiin, kuten jokinäkymiin ja perinteisten elinkeinojen rooliin maisemassa.”*
- *”Edellä mainitun pohjalta näkemyksemme on, että Ollinkorven tuulivoimahankkeen vaikutukset Iijoen maisemaan ja kulttuuriympäristöön, erityisesti Akolan tilan arvoon Iijoen maisemassa, ovat huomattavia.”*

Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan kaavaselostuksen mukaan Akolan tilan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset ovat korkeintaan keskisuuria kielteisiä ja Iijoen suun kulttuurimaisemaan kohtalaisia kielteisiä. Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:n asiantuntijalausunnossa todetun mukaisesti Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan toteuttamisesta aiheutuisi kuitenkin keskisuurten kielteisten vaikutusten sijaan erittäin merkittäviä kielteisiä

maisemavaikutuksia RKY 2009 alueeksi osoitetulle Akolan tilan valtakunnallisesti merkittävälle rakennetulle kulttuuriympäristölle ja sen edustamille arvoille.

Kuten tässä valituksessa on aiemmin tuotu esiin, yleiskaavoitusta ohjaavassa maakuntakaavassa annetun RKY 2009 -alueita koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä, minkä suhteen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulisi erityisesti kiinnittää huomiota RKY 2009 -inventoinnissa kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin. Maakuntakaavassa lisäksi määrätään edellä todetusti, että tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lijoen suun kulttuurimaiseman osalta 2. vaihemaakuntakaavassa puolestaan on muun muassa edellä valituksessa esitetyt määräykset siitä, että maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella tulee edistää peltöjen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä, uudisrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan ja, että suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla -selvityksessä (Liite 7) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen. Näitä kyseisessä selvityksessä tunnistettuja ominaispiirteitä ovat edellä tässä valituksessa todetusti lijoen suun kulttuurimaiseman osalta erityisesti kulttuurihistoriallisesti että maisemallisesti erittäin merkittävä Iijoki ja sille avautuvat näkymät, jotka ovat olennainen osa maisemakuvaa. Lisäksi Iijokisuisto on selvityksen mukaan sekä kulttuurihistoriallisesti että maisemallisesti erittäin arvokas maisemakokonaisuus.

Ottaen huomioon Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:n asiantuntijalausannon, jonka mukaan valituksenalaisesta päätöksestä aiheutuisi erittäin merkittävät kielteiset maisemavaikutukset Akolan tilan valtakunnallisesti merkittävälle kulttuuriympäristölle sekä huomattavia vaikutuksia lijoen kulttuurimaisemalle, ei Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa voida katsoa laaditun maakuntakaavassa annettujen määräysten mukaisesti. Vaikka Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavasta aiheutuvat vaikutukset olisivat Nomajin näkemyksestä poiketen ”vain” keskisuuria kielteisiä (Akolan tila) ja kohtalaisia kielteisiä (lijoen suun kulttuurimaisema), kuten kaavaselostuksessa on annettu ymmärtää, rikkoisivat tämänkin asteiset vaikutukset lijoen suun kulttuurimaiseman ominaispiirteenä tunnistettujen avoimien maisematilojen säilymisen sekä lijoelle avautuvasta näkymästä olennaisesti muodostuvan maisemakuvan, joita maakuntakaavan määräyksellä on pyritty turvaamaan. Näin ollen tällaisiakin vaikutuksia on pidettävä maakuntakaavamääräysten vastaisena. Valituksenalainen Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava ei siten täytä yleiskaavan sisältövaatimusta maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta. Kaava on näin ollen maakuntakaavan vastaisena lainvastainen.

Edellä todetun lisäksi Akolan tilalle ja lijoen suun kulttuurimaisemalle Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavasta aiheutuvia huomattavia maisemavaikutuksia on pidettävä rakennetun ympäristön ja maiseman vaalimista koskevan yleiskaavan sisältövaatimuksen (MRL 39 §) vastaisena. Kaava on näin ollen myös tältä osin lainvastainen.

Edellä viitatussa Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:n asiantuntijalausunnosta ilmenevän mukaisesti voidaan todeta, että Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavassa osoitettu tuulivoimarakentaminen ei ehdotetun laajuudessa (korkuisena) sopeudu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sen aiheuttamien erittäin merkittävien kielteisten maisemavaikutusten vuoksi. Näin ollen kaavassa ei ole

huolehdittu siitä, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön MRL 77 b §:ssä säädettyllä tavalla. Kaava on siten lainvastainen myös sanotun lainkohdan nojalla.

Edellä todetun lisäksi Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan toteuttamisesta aiheutuvat erittäin merkittävät kielteiset maisemavaikutukset heikentäisivät lin alueen elinkeinoelämän, erityisesti matkailun, toimintaedellytyksiä sekä kehittämispotentiaalia. Kaavasta tehtyä muistutusta lainaten voidaan todeta seuraavaa:

- Haitta Akolan kartanon ja lin matkailuelinkeinolle: Akolan kartanoa ei voitaisi enää markkinoida sijainnilla luonnonkauniissa jokimaisemassa ja historiallisessa kulttuurimaisemassa. Mittakaavaltaan valtavasti suuremmat voimat alistaisivat luonnon ja kulttuurimaiseman alleen, alue muuttuisi matkailun kannalta luonteeltaan teollisuusalueen reuna-alueeksi. Esimerkiksi revontulia ei voisi markkinoida matkailijoille, koska yöllä niiden katsomista häiritsisivät voimaloiden valot. Akolan kartanon elinkeinotoiminnan edellytykset heikkenisivät merkittävästi, koska kohteen kiinnostavuus matkailijoiden silmissä vähenisi.

- Haitta Iijoen suistoalueen matkailun kehittämiselle: Pitkällä aikajänteellä Iijoen suistoalueen matkailukäyttö tulee lähtökohtaisesti merkittävästi kasvamaan. Tähän vaikuttaa kasvava matkailutrendi ja ohitustien rakentaminen, jolloin jokialueen meluhaitta vähenee merkittävästi. Tällöin Iijoen suistoaluetta voidaan maisemallisesti kehittää ja siihen voidaan investoida esim. matkailuhankkeita. Mainittakoon, että keväällä 2022 on käynnistynyt Iijoen matkailun kehittämishanke (Iijoen Lumo), jossa on tunnistettu Iijoen alueen potentiaali matkailun kannalta. Lisäksi Iin kunnanvaltuuston hyväksymässä Iin kunnan elinkeino-ohjelma 2025:ssa (**Liite 16**) Iijokisuiston osalta tavoitteena on nostaa alue kestävän matkailun ja virkistykseen vetovoimaiseksi kohteeksi muun muassa alueen kulttuurihistoriallisten arvoja hyödyntäen. Elinkeino-ohjelmassa esimerkiksi lähimatkailun kehittäminen tukeutuu olemassa olevan tarjonnan ja kohteiden markkinointiin, missä Akolan tilalla voidaan katsoa olevan merkittävä rooli. Osayleiskaavassa matkailupalvelujen alueeksi merkitty Vihkosaaren ja Hietapankin alue voidaan avata maisemallisesti kohti Akolaa poistamalla puustoa. Kannaksen kohdalle voidaan palauttaa myös koski ja osittain kosken keskelle voidaan rakentaa esim. Iijokeen liittyvä matkailuhanke. Matkailuhanketta voidaan käyttää satamana meren suuntaan. Lisäksi Iin keskustaaajaman osayleiskaavassa (Liite 5) Akolan tilaan nähden Iijoen vastarannalla sijaitsevan Illinsaaren pohjois- ja luoteisosan kiinteistöjä on kaavoitettu loma-asuntoalueeksi (RA) ja matkailupalveluiden alueeksi (RM).

Edellä viitattujen matkailuhankkeiden onnistumisen sekä yleisestikin matkailun edistämisen kannalta olisi tarpeen, että tuulivoimalat eivät näkyisi alueelta pohjoiseen Akolan tilan kattojen yläpuolella rikkoen perinnemaiseman eheyden ja estäen revontulten katselun. Kun ajatellaan Iin kunnan tulonlähteiden kehittämistä usean kymmenen vuoden aikajänteellä, keskeisen alueen matkailun kehittämispotentiaalin estäminen pikavoittojen saamiseksi tuulivoimahankkeella on Iin kunnalle taloudellisesti vahingollista.

Edellä esitettyjen Iin kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin sekä kehittämispotentiaaliin kohdistuvien haitallisten vaikutusten vuoksi Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavassa ei voida katsoa huomioitun kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä yleiskaavan sisältövaatimuksien (MRL 39.2 §:n 6 kohta) edellyttämällä tavalla. Kaava on siten myös tältä osin lainvastainen.

6. Johtopäätökset

Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava on maakuntakaavan ohjausvaikutuksen vastainen. Kaava ei myöskään täytä rakennetun ympäristön ja maiseman vaalimista ja kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten huomioon ottamista koskevia yleiskaavan sisältövaatimuksia. Lisäksi kaavaa laadittaessa ei ole huolehdittu tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisen sisältövaatimuksen edellyttämällä tavalla siitä, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön. Vaikka Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan toteuttaminen toisi lin kunnalle huomattavia verotuloja ja tukisi kunnan ilmastotavoitteita, ei hanketta voida valituksenalaisen päätöksen mukaisesti toteutettuna pitää lainmukaisena edellä todetuin perustein.

Kiinteistö Oy Akolan Kartano katsoo, että lin kunnanvaltuuston tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös 31.10.2022 § 94 nyt hyväksytyssä muodossaan on lainvastainen. Kunnanvaltuuston päätös on lainvastaisena kumottava.

lin kunnanhallituksen lausunto lin Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöstä koskevaan valittajan valitukseen:

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset muun muassa maisemaan.

Yleiskaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan otettava huomioon ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisenä sisältövaatimuksena on mainitun lain 77 b §:n mukaan edelleen, että yleiskaavaa laadittaessa on huolehdittava suunnitellun tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön sopeutumisesta maisemaan ja ympäristöön.

Maisemaan liittyvien seikkojen ohella yleiskaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan otettava huomioon myös muun muassa mahdollisuudet energihuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla sekä kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Kunnalla on päättäessään maankäytöstä alueillaan maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n nojalla oikeus painottaa edellä mainittuja yleiskaavan sisältövaatimuksia haluamallaan tavalla kuitenkin huolehtien siitä, että kaikki sisältövaatimukset otetaan harkinnassa riittävällä tavalla huomioon.

Hankealueen lounaispuolella lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) Akolan tila sijoittuu lähimmästä tuulivoimalasta noin 3,7 km etäisyydelle. Lin Haminan ja Akolan tilan RKY 2009 alueet sijoittuvat laajaan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen lijoen suun kulttuurimaisemat. Etäisyyttä maisema-alueelta lähimpiin voimaloihin on noin 3,3 kilometriä. Lijoen suun

kulttuurimaiseman alueeseen kuuluu lijoen suistoalue Raasakasta merelle saakka. Ijokisuisto on sekä kulttuurihistoriallisesti että maisemallisesti erittäin arvokas maisemakokonaisuus. Maisema-alueella yhdistyvät maaseudun kulttuurimaisemille, taajamamaisemille sekä luonnonmaisemille ominaiset piirteet ja arvot.

Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa on esitetty lijoen maisema-alueelle ja RKY-kohteille tuulivoiman puskurialueet, jotka ovat 1000 m ja 2000 m. Esitetyt puskurialueet toteutuvat Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavassa reilusti. Ollinkorven tuulivoimaloiden sijoittaminen valtakunnallisesti arvokkaan Akolan tilan ja maakunnallisesti arvokkaan lijoen maisema-alueen läheisyyteen on arvioitu lainvoimaisessa 3. vaihemaakuntakaavassa mahdolliseksi. Näin ollen Ollinkorven tuulivoimalan yleiskaavaa ei voida pitää maiseman huomioon ottamista koskevien yleiskaavan sisältövaatimusten vastaisena yksinomaan sillä perusteella, että osayleiskaavan mahdollistamien tuulivoimaloiden rakentaminen osin muuttaisi alueen maisemakuvaa ja että voimalat tulisivat näkymään Akolan tilalle ja lijoen maisema-alueelle.

Arvioitaessa sitä, millaista maisemallista muutosta alueella voidaan pitää hyväksyttävänä, on otettava huomioon, että Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavassa osoitettu tuulivoimarakentaminen sijoittuu osin nykyisin voimassa olevassa 3. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueeksi osoitetulle alueelle, jonka kaavoitusvaiheessa tuulivoimaloiden soveltuvuutta alueelle sekä niiden vaikutuksia on jo aikaisemmin maakuntakaavatyön yhteydessä arvioitu ja soveltuvuus todettu arvion perusteella mahdolliseksi. Näin ollen Ollinkorven osayleiskaavaa ei voida pitää maiseman huomioon ottamista koskevien yleiskaavan sisältövaatimusten vastaisena yksinomaan sillä perusteella, että osayleiskaavan mahdollistamien tuulivoimaloiden rakentaminen osin merkittävästi muuttaisi alueen maisemakuvaa ja että voimalat tulisivat näkymään yllä mainituilla arvokkailla alueilla (RKY Akolan tila, lijoen suun suistoalue). Vaihemaakuntakaavassa toteutettua arviointia ja siihen liittyviä selvitys- ja tutkimustyötä on jatkettu Ollinkorven tuulivoimala-alueella yksityiskohtaisemmin ympäristövaikutusten arvioinnin ja osayleiskaavatyön myötä. Kaavoitusta ovat [aktiivisesti] ohjanneet eri alueiden vastuulliset ja kaavatyötä valvovat viranomaiset, mm. Pohjois-Pohjanmaan liitto (maakuntakaavan toteutuminen), ELY-keskus (koko kaavoitusprosessi sisältövaatimuksineen) ja Pohjois-Pohjanmaan museo (rakennettu kulttuuriympäristö).

Ollinkorven tuulivoimapuiston kaavoituksen yhteydessä on laadittu kattava ympäristövaikutusten arviointi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999 9 §), maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999 30 a-b §) ja lain ympäristövaikutusten arvioinnista (252/2017) mukaisesti. Ympäristövaikutusten arvioinnin tärkeä tavoite on arvioida hankkeen vaikutuksia ja tuoda esiin hankkeen mahdolliset haitalliset tai merkittävät ympäristövaikutukset. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn avulla pyritään vähentämään tai kokonaan estämään hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia. Menettelyssä nimenomaisesti arvioidaan hankkeen vaikutukset suunnittelun yhteydessä ennen päätöksentekoa, jolloin tuleviin ratkaisuihin voidaan vaikuttaa ja luoda keinoja esiin tulleiden seikkojen lieventämiseksi tai poistamiseksi sekä hanketta koskevan päätöksenteon ja suunnittelun tueksi. Ollinkorven tuulivoimahankkeen vaikutukset hankealueen ja sitä ympäröivään maisemaan, luontoon ja ympäristön viihtyisyyteen on arvioitu osana ympäristövaikutusten arviointiprosessia (liite 2, luvut 10-17). Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella hyväksytty kaavaehdotusratkaisu on toteuttamiskelpoinen. Vaikutusalueen herkkyyks maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta on arvioitu kohtalaiseksi (liite 2, luku 13.3 ja 10.4). Sähkönsiirron maisemavaikutukset on arvioitu vähäisiksi (liite 2, luku 14.13).

Valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009) Akolan tilaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu osana ympäristövaikutusten arviointia. Akolan tilan kulttuuriympäristöön kohdistuvat

vaikutukset on arvioitu kaikissa hankevaihtoehdoissa suuruudeltaan keskisuuriksi kielteisiksi. Vaikutuksia on sanallisen arvion lisäksi havainnollistettu näkymäalueanalyysin ja valokuvasoitteiden avulla (liite 2, luku 13.3, liitteet 19-20). Vaikutusten arvioinnin myötä voimaloiden määrää Akolan tilan läheisyydessä on vähennetty. Kaavaluonnoksessa etäisyys lähimmästä voimalasta Akolan tilaan oli 3,1 kilometriä, kun kaavaehdotuksessa ja hyväksytyssä kaavassa etäisyys on 3,7 kilometriä. Kaavaselostuksessa (liite 2) on todettu, että Akolan pihapiiristä tarkasteltuna lähes kaikki tuulivoimalat jäävät peltoaluetta rajaavan metsän taakse, ja että muutamien tuulivoimaloiden lavat voivat näkyä metsänrajan yläpuolelta. Lisäksi kaavaselostuksessa mainitaan, että pinnanmuodoltaan alempana jokirannasta havainnoitaessa tuulivoimalat jäävät rakennuksien ja pihapiirin puiden taakse piiloon, ja että kartanolta etelän suuntaan avautuviin lijoki-näkymiin Ollinkorven suunnitelluilla tuulivoimaloilla ei ole vaikutusta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista on arvioitu ensin voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa ja vielä yksityiskohtaisemmin arviointia on jatkettu osana Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan vaikutusten arviointia. Vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja luontoarvoihin on arvioitu ja huomioitu suunnittelussa, ja arvioinnin perusteella kaavalla ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen kulttuuriympäristöille tai rakennusperinnölle (liite 2, taulukko 12-1 s. 163). Kaavaselostuksen maisemavaikutukset on laatinut asiaan perehtynyt ja maisemavaikutusten arvioinnin asiantuntija. Akolan tilan kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kaikissa hankevaihtoehdoissa suuruudeltaan keskisuuriksi kielteisiksi. Yleisesti matkailuun kohdistuvat vaikutukset koostuvat esimerkiksi maisemaan, luontoon ja kulttuuriympäristöön kohdistuvista vaikutuksista, joita on arvioitu osana YVA-lain mukaista arviointiprosessia (liite 2, luvut 10-17).

Kun arvioidaan Ollinkorven tuulivoimaloiden Akolan kartanon ja lin matkailuelinkeinolle aiheutuvaa haittaa, on kysymys tuulivoimaloiden näkyvyydestä ja sen aiheuttamasta maisemallisesta muutoksesta. Arvioiden mukaan maisemalliset vaikutukset eivät aiheuta kohtuutonta haittaa. Asiassa on otettava huomioon, että maisemavaikutukset eivät kuitenkaan ole täysin yksiselitteisiä, sillä tuulivoimaloiden aiheuttamien visuaalisten vaikutusten kokeminen on ja voi olla hyvinkin subjektiivista. Siten vaikutusten merkittävyyden ja vaikutustavan arvioiminen on haastavaa, vaikka arvioinnin on laatinut maisemavaikutusten arvioinnin asiantuntijat. Yleiskaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan huomioitava mahdollisuudet energiahuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla sekä kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Arviotaessa hankkeen elinkeinoille aiheutuvia haittoja, ei niiden ole arvioitu olevan merkittäviä (Liite 2, luku 10.6). Kunnalla on päättäessään maankäytöstä alueillaan maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n nojalla oikeus painottaa yleiskaavan sisältövaatimuksia haluamallaan tavalla, kunhan kaikki sisältövaatimukset otetaan harkinnassa riittävällä tavalla huomioon.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt yleiskaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavan merkinnät ja määräykset on huomioitu Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa laadittaessa. Ollinkorven hankkeen vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon, kulttuuriympäristöön ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, sekä melu- ja välkevaikutukset on arvioitu osana YVA-lain mukaista arviointiprosessia (liite 2, luvut 10-17).

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella hyväksytty kaavaehdotusratkaisu on toteuttamiskelpoinen. YVA-yhteysviranomaisen on osaltaan ottanut kantaa vaikutusarviointiin riittävyteen ja laatuun perustellussa päätelmässä (liite 14).

Voimassa olevan maakuntakaavan ohjausvaikutus kunnan tuulivoimakaavoituksessa on merkittävä ja yhteydenpitoon Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa panostetaan koko tuulivoimakaavaprosessin ajan ja toimivan ratkaisun laatimiseksi. Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut Ollinkorven kaava-YVA -prosessiin liittyviin neuvotteluihin koko hankkeen ajan, ja lausunut kaavaratkaisusta kaavoituksen eri vaiheissa. Muun muassa valmisteluvaiheen ratkaisusta saadun liiton palautteen perusteella kaavaehdotusratkaisu laadittiin tutkittuja vaihtoehtoja suppeammalla kymmenellä voimalalla. Maakuntaliitto on todennut 11.11.2021 lausunnossaan, että kaavaratkaisu on hyväksyttävä (liite 22).

Maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset on huomioitu Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa laadittaessa. Ollinkorven hankkeen maisemalliset ja ympäristövaikutukset on arvioitu osana YVA-lain mukaista arviointiprosessia (liite 2, luvut 10-17).

Ollinkorven tuulivoimapuiston kaavaehdotuksesta saatujen kaavoitustyötä ohjaavien ja valvovien viranomaislausuntojen mukaan kaavaehdotus täyttää sille asetetut määräykset ja tavoitteet (Liite 3): Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa kaavan ehdotusvaiheen aineistosta yhteenvetona, että: *”esitetyssä muodossaan hankkeen vaikutukset ovat pienentyneet oleellisesti ja vaikutusarviointeja on täydennetty tai esitetyille vaikutusarviointien täydennyksille ei hankkeen muutoksen myötä ole tarvetta. ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa laaditusta lin Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksesta.”*

Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan, että: *”Ollinkorven tuulivoimapuiston kaavaehdotuksessa on huomioitu Pohjois-Pohjanmaan liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto. Kaavaluonnoksesta saadun palautteen ja käytyjen viranomaisten työneuvotteluiden jälkeen Ollinkorven tuulivoimahankkeelle on löytynyt 10 tuulivoimalan kaavaehdotusratkaisu. Tämä kaavaehdotusratkaisu tukeutuu voimassa olevaan maakuntakaavaan ja poikkeama maakuntakaavan tv-1, 313 aluerajauksesta on hyväksyttävä. Tuulivoimaloista neljä sijaitsee maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella ja kuusi sen ulkopuolella, mutta välittömässä läheisyydessä. Kaavaehdotusratkaisu ei estä tai vaaranna maakuntakaavassa osoitettujen toimintojen toteutumista... ..Kaavaehdotusratkaisulla on myös voitu vähentää vaikutuksia arvokkaille maisema-alueille ja merkittäville rakennetun kulttuuriympäristön kohteille.”*

Pohjois-Pohjanmaan museon keskeisenä tehtävänä on ohjata ja edistää rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuuriperinnön suojelua ja säilyttämistä omassa maakunnassa. Museoviraston kanssa solmitun yhteistyösopimuksen nojalla Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo toimii lausunnonantajina kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden suojelua koskevissa asioissa. Merkittäviä kulttuuriympäristökohteiden suojelun vastuuviranomaisena Pohjois-Pohjanmaan museo lausui kaavaehdotuksesta: *”Esitetty ve4 huomioi hyvin rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteet sekä etäisyydet lijoen varren loma- ja pysyvään asumiseen, Pohjois-lin sekä Olhavajoki varren kyliin. Pohjois-Pohjanmaan museo pitää esitettyä osayleiskaavan ehdotusta ve4 hyväksyttävänä myös vähäisen maakuntakaavasta poikkeamisen osalta. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa lin Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.”*

lin kunnanhallitus toteaa lopuksi seuraavaa:

Kaavoitusprosessi on edennyt maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti ja tuulivoimaosayleiskaava on laadittu nimenomaan tuulivoimarakentamisen mahdollistamiseksi ja ohjaamiseksi. Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja voimassa olevaa Pohjois-

Pohjanmaan maakuntakaavaa. Ottaen huomioon tuulivoimayleiskaavan laadintaa ohjaavat lait ja periaatteet, maakuntakaavan ohjausvaikutus, hankkeen aikana tehdyt selvitykset sekä YVA-lain (252/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointi, lin kunnanhallitus katsoo, ettei kunnanvaltuuston päätöksen kumoamiselle ole perusteita. Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaavaa laadittaessa ja ympäristövaikutusten arviointia laadittaessa on kattavasti arvioitu tuulivoimaloiden rakentamisesta aiheutuvia maisemavaikutuksia ja maisemavaikutukset on huomioitu voimaloiden lukumäärää ja sijoituspaikkoja määriteltäessä. Maiseman vaalimista sekä tuulivoimaloiden maisemaan sopivuutta koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset on siten otettu kaavaa laadittaessa riittävässä määrin ja huolellisesti arvioiden huomioon.

Kun lisäksi otetaan huomioon kunnan harkintavalta yleiskaavalle asetettujen eri suuntaisten sisältövaatimusten yhteensovittamisessa, kunnanvaltuuston päätöstä osayleiskaavan hyväksymisestä ei ole pidettävä valituksessa esitetyillä perusteilla kuntalain (365/1995) 90 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastaisena.

Pyydämme kunnioittavasti, että hallinto-oikeus huomioi valituksen johdosta annetun lausunnon ja siinä esitetyt perustelut ja pysyttää voimassa lin kunnanvaltuuston päätöksen 31.10.2022 § 94 kokonaisuudessaan ilman asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi.

lissä 3.4.2023
lin kunnanhallitus

Liitteet

Liite 1. Valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja kaavamääräyksineen

Liite 2. Kaavaselostus ja vaikutusten arviointi lopullisessa muodossaan

Muut kaavoituksen perusteena olevat selvitykset:

Liite 3. Kooste kaavaehdotusvaiheessa saapuneesta palautteesta ja vastineista

Liite 4. Kooste osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa saapuneesta palautteesta ja vastineista osa I

Liite 5. Kooste osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa saapuneesta palautteesta ja vastineista osa II

Liite 6. Kooste kaavaluonnosvaiheessa saapuneesta palautteesta ja vastineista

Liite 7. Maakuntakaavatarkastelu

Liite 8. Asukaskyselyraportti

Liite 9. Luontoselvitykset

Liite 10. Luontoselvitysten julkiset liitteet

Liite 11. Kuisuon Natura-arviointi

Liite 12. Ollinkorven tuulipuiston hankealueen ja ulkopuolisen voimalinjan arkeologinen inventointi 2019 sekä tuulipuiston hankealueen lisäinventointi 2020 osa 1

Liite 13. Ollinkorven tuulipuiston hankealueen ja ulkopuolisen voimalinjan arkeologinen inventointi 2019 sekä tuulipuiston hankealueen lisäinventointi 2020 osa 2

Liite 14. Erikoiskuljetusreittiselvitys

Liite 15. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä lin Ollinkorven tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Liite 16. Yhteysviranomaisen lausunto lin Ollinkorven tuulivoimapuiston yva-suunnitelmasta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Liite 17. Välkemallinnus

Liite 18. Melumallinnus

Liite 19. Tarkkakartat

Liite 20. Kuvasovitteet

Liite 21. Näkyvyysanalyysit

Liite 22. 1. viranomaisneuvottelun muistio

Liite 23. 2. viranomaisneuvottelun muistio

Liite 24. Kooste vuorovaikutusmenettelyistä

Liite 25. Kaavan liittyvä kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätöksentekohistoria vuosilta 2015–2022